

KARTA PRZEDMIOTU**I. Dane podstawowe**

Nazwa przedmiotu	Gramatyka opisowa cz. 1
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Descriptive grammar of Polish language the first part
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	językoznawstwo
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr hab. Anna Czapla
---	---------------------

Forma zajęć(<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
ćwiczenia	30+30	I +II	3+2

Wymagania wstępne	Wiedza gramatyczna z poziomu szkoły podstawowej i średniej.
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Student w trakcie ćwiczeń powinien nabyć kompetencji poznawczych w zakresie: klasyfikacji głosek i ich cech artykulacyjnych, typologii zjawisk fonetycznych, jakie zachodzą w trakcie realizacji ciągów fonicznych, opisu systemu fonologicznego języka polskiego. Winien także wykazać się umiejętnością zapisu fonetycznego tekstu z uwzględnieniem zachodzących w nim zjawisk asymilacyjnych. Student w trakcie ćwiczeń powinien nabyć kompetencji poznawczych w zakresie umiejętności przeprowadzenia analizy morfologicznej leksemu (analiza fleksyjna imiennych części mowy, analiza derywatów).

**III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych
Warsztaty realizują kompetencje kluczowe dla programu studiów I stopnia filologii polskiej.**

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna system fonetyczny, fonologiczny i morfologiczny tj. słowotwórstwo i fleksję imienną.	K_W09
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student zapisuje każdy tekst fonetycznie, zwracając uwagę na właściwości osobnicze (pochodzenie, błędy językowe, poziom świadomości językowej piszącego, mówiącego).	K_U06
U_02	Student poddaje analizie słowotwórczej każdy wyraz i analizie fleksyjnej imienne części mowy.	K_U06
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		

K_01	Student świadomie wykorzystuje w pracy zawodowej (nauczyciel języka polskiego i logopeda) zdobytą wiedzę.	K_K06
------	---	-------

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Część I gramatyki opisowej w semestrze zimowym przewiduje omówienie zagadnień z fonetyki, fonologii. Z zakresu fonetyki przewidziane są następujące zagadnienia: artykulacyjna klasyfikacja głosek, charakterystyka poszczególnych dźwięków języka, schematy artykulacyjne głosek, znaki alfabetu fonetycznego, zapis tekstów z uwzględnieniem zasad ortofonicznych, upodobnienia fonetyczne – ich klasyfikacja i charakterystyka poszczególnych procesów, elementy prozodii. Z zakresu fonologii przewiduje się omówienie następujących zagadnień: inwentarz fonemów, typy opozycji, warianty fonemów. Część I gramatyki opisowej w semestrze letnim przewiduje omówienie zagadnień: temat słowotwórczy, formant, rodzaje formantów, typy derywacji, motywacja, typ słowotwórczy, kategoria słowotwórcza, analiza słowotwórcza i morfemowa derywatów, budowa słowotwórcza poszczególnych klas leksemów, klasyfikacja leksemów na części mowy, charakterystyka fleksyjna imiennych części mowy, fleksyjne kategorie gramatyczne, przekategoriowanie wyrazów.

V. Metody realizacji weryfikacji efektów uczenia się

WIEDZA

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
W_01	metoda analityczna/ praca pod kierunkiem	kolokwium	ocenione kolokwium
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01, U_02	ćwiczenia praktyczne	kolokwium	ocenione kolokwium
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01, K_02	metoda problemowa	obserwacja	arkusz obserwacji

VI. Kryteria oceny, wagi...

Przygotowywanie się do zajęć i aktywne w nich uczestnictwo - 30%, zaliczenie kolokwium - 70%

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	60
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	90

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
A. Nagórko, Zarys gramatyki polskiej (ze słowotwórstwem), Warszawa 2000; D. Ostaszewska, J. Tambor, Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego, Warszawa 2000; Z Leszczyński, Fonologiczna wartość dźwięku j we współczesnej polszczyźnie kulturalnej i w gwarach

„Biuletyn PTJ” t. 25; K. Nitsch, Szczelinoweń [w:] Tenże, Wybór pism polonistycznych, t. 1, s. 162-163; Z. Stieber, Dlaczego mówimy trzy krzywe krzaki, a nie dży gżywe gżaki? „Język Polski” 24 (1946), s. 76-78; R. Grzegorzczkowa, Zarys słowotwórstwa polskiego. Słowotwórstwo opisowe, Warszawa 1979; Z. Kurzowa, O dwóch metodach analizy słowotwórczej w językoznawstwie polskim XX w., „Poradnik Językowy” 1962, s. 12-20.

Literatura uzupełniająca

L. Dukiewicz, I. Sawicka, Gramatyka współczesnego języka polskiego. Fonetyka i fonologia, Kraków 1995; Współczesna polszczyzna. Wybór opracowań, t. 6, Części mowy, red. J. Bartmiński, M. Nowosad-Bakalarczyk, Lublin 2003; Gramatyka współczesnego języka polskiego. Morfologia, red. R. Grzegorzczkowa, R. Laskowski, H. Wróbel, Warszawa 1998; M. Bańko, Wykłady z polskiej fleksji, Warszawa 2004; A. Dyszak, Rzeczowniki defektywne, „Język Polski” LXXIX (1999), s. 79-92.